پاورقی (۱۶)

پایان صدام

منبع: القبس . مترجم: محمدعلی عسگری

صدام حسین

صدام خندید و با افتخار گفت که زن‌های زیادی دارد. سپس به او گفت: «خیلی پرانرژی بودند.» خندید و اضافه کرد: «وقتی می‌خواهی غذا بخوری باید مطمئن باشی زنی کنارت هست.» داشت شوخی می‌کرد. بعد از رابرت خواست که عکس‌های مربوط به عروسی‌اش را بیاورد. آن پرستار عصر با عکس‌هایی که داشت، آمد. صدام به همسر رابرت نگاه کرد و به او وعده داد قصیده زیبایی برای او خواهد سرود. روز بعد قصیده‌ای که سروده بود، تقدیم کرد. در آن قصیده همسر الیس را به ستارگان آسمان تشبیه کرده بود.

یک فرزند جدید

صدام زنان را دوست داشت. می‌گویند «وقتی از آنها حرف می‌زد، صدایش تغییر می‌کرد و خیلی بامزه‌تر می‌شد.» زندانی ویکتور برای انجام یک عملیات جراحی به بیمارستان منتقل شد. بیمار خیلی به سرنوشتش اهمیتی نمی‌داد. رابرت می‌گوید: «با نگاهی رمانتیک به پرستار مسوول بیهوشی نگاه می‌کرد. دوچشمش در عین حال تماموقت حرکات او را زیر نظر داشت. ما در بخش جراحی بودیم. صدام روی تخت جراحی نشسته بود. از نگاه‌کردن به پرستار دست برنمی‌داشت.» در آخر تلاش کرد رفتارش را برای من توجیه کند. بنابراین گفت: «هیچ می‌دانی من پنج‌ماه است هیچ زنی را ندیده‌ام؟!» رابرت در جوابش گفت: بله. من هم همین‌طور! تو هم همین‌طور؟! صدام دچار تردید بود. نمی‌دانست با پرستاری که سرنوشتی مثل خودش دارد، چگونه باید حرف بزند. امیدوار بود با آمریکایی‌ها درباره دیدارهای خانوادگی‌اش صحبت کند. حتی به این فکر افتاده بود که تولد یک کودک جدید می‌تواند او را از تنهایی درآورد. اما عمر و سن همسرانش تحقق چنین آرزویی را غیرممکن می‌کرد. رابرت و یکی از متخصصان برای رییس‌جمهور سابق عراق توضیح دادند که سن یائسگی چیست و چه اثری بر زنان می‌گذارد. صدام یکه خورد و افسردگی گرفت.

با دخترش رغد

رغد، دختر بزرگ صدام‌حسین بعد از حمله آمریکایی‌ها فرار نکرد و تصمیم گرفت همچنان در کنار پدرش بماند. سال ۲۰۰۳ که پدرش درگیر جنگ تازه‌ای شده بود، او را از ترک عراق منع کرده بود. روز تولد صدام مصادف با ۲۸آوریل بود. در آن روز این دختر شورشی یک دسته‌گل به اردوگاه کروپر فرستاد. هرچند بلافاصله زندانبانان آن را مصادره کردند. واین سیلوستر که یک فرمانده نظامی آمریکاست، درباره رغد می‌گوید: «دختر خیلی سرکشی بود!» رغد برای پدرش چیزهای زیادی می‌فرستاد. او اجازه پیدا کرده بود تا با پدرش در ارتباط باشد. چیزهایی که می‌فرستاد برای سلامتی‌اش مفید بود. می‌خواست به این وسیله روحیه‌اش را بالا ببرد. چیزهایی را که رغد می‌فرستاد از قبیل بسته سیگار یا خوراکی و لباس بود. سربازان آمریکایی از هدایای رغد استقبال می‌کردند. اما هرچه را دختر دیگر صدام رعنا می‌فرستاد، نمی‌گرفتند. برای مثال او یک‌بار برای پدرش یک بسته دانه‌های هل فرستاده بود اما زندانبانان آن را خطرناک تشخیص دادند. چند ماه گذشت و خبری از آزادی صدام نشد. همین امر رغد را بر آن داشت تا خودش را آفتابی کرده و با کانال‌های تلویزیونی صحبت کند. همان موقع بود که گفت: «من دوستت دارم و دلم برایت تنگ می‌شود.» این ابراز احساسات البته برای رغد خیلی هزینه داشت زیرا در فهرست افرادی قرار گرفت که تحت تعقیب پلیس بین‌الملل (اینترپل) و نیروهای اشغالگر عراق هستند. رغد در فهرست ۴۱نفره مذکور شماره ۱۶ را به خود اختصاص داد. به او اتهام حمایت مالی از گروه‌های مسلح زدند. اما ساجده مادرش شماره ۱۷ همان فهرست را با خود یدک می‌کشید. پلیس بین‌الملل او را منبع کمک‌های مالی و لجستیکی به گروه‌های شبه‌نظامی عراق معرفی کرده بود. ساجده، صدام را بعد از سقوط رها نکرده بود. حاکمان جدید عراق او را گناهکار تشخیص داده و گفتند با فرمانده گروه‌های مسلح ارتباط دارد. با این حال صدام از زندان هر هفته با آنها تماس می‌گرفت. همچنین با همسر دیگرش سمیرا شاه بندر که به لبنان گریخته بود. سمیرا با افتخار می‌گوید: «اگر نمی‌توانست همه جزییات را در تلفن به من بگوید، می‌دانستم به‌زودی نامه‌ای از او خواهم داشت. دو، سه‌روز بعد در آن نامه همه چیز را شرح می‌داد.»

محاکمه

زمان دادگاه صدام نزدیک می‌شد. صدام تمایل داشت با چهره خوبی ظاهر شود. تلاش کرد کاملا آن تصویری را که موقع دستگیری از او پخش شده بود را از خود دور کند. مدیریت زندان لباسی را برای او آورد که برای حضور در دادگاه بود. اما صدام آن را نپسندید. رابرت الیس تصمیم گرفت لباس دیگری برای او تدارک بیند که زیبا باشد. به این ترتیب صدام درحالی که لباسی با طراحی کریستین دیور داشت برای محاکمه در دادگاه حاضر شد. چند ماه بعد قاضی حکم نهایی را قرائت کرد. به موجب این حکم بود که صدام در تاریخ پنجم‌نوامبر سال ۲۰۰۶ اعدام شد. رییس‌جمهور عراق از نوشیدن هر چیزی که تخفیف‌دهنده سنگینی این حکم باشد، پرهیز کرد. روز آخر، چند پیراهن سفید و جلیقه سیاه و یک بسته سیگار کوبایی و دفتر شعرش را جمع کرد و خواست که آنها را در اختیار رغد قرار دهند. از نگهبانان خواست به دخترش بگویند او با خیالی آسوده و آرام و با دستانی پاک به سوی بهشت رفته است. رغد می‌گوید: «به من اجازه ندادند با او حرف بزنم. همه چیزی را که می‌خواستم به او بگویم اینکه دوستش دارم و دلم برایش خیلی تنگ می‌شود.» اما این رابرت الیس نبود که مانع مکالمه او با رغد شد، بلکه صدام خودش بود؛ صدامی که آخرین قصیده‌اش را برای همسر اولش ساجده سرود.

پایان فصل اول

تعارض دیدگاه‌ها درباره آینده «اسد» موجب شد

بن‌بست «دولت انتقالی» سوریه در «ژنو»

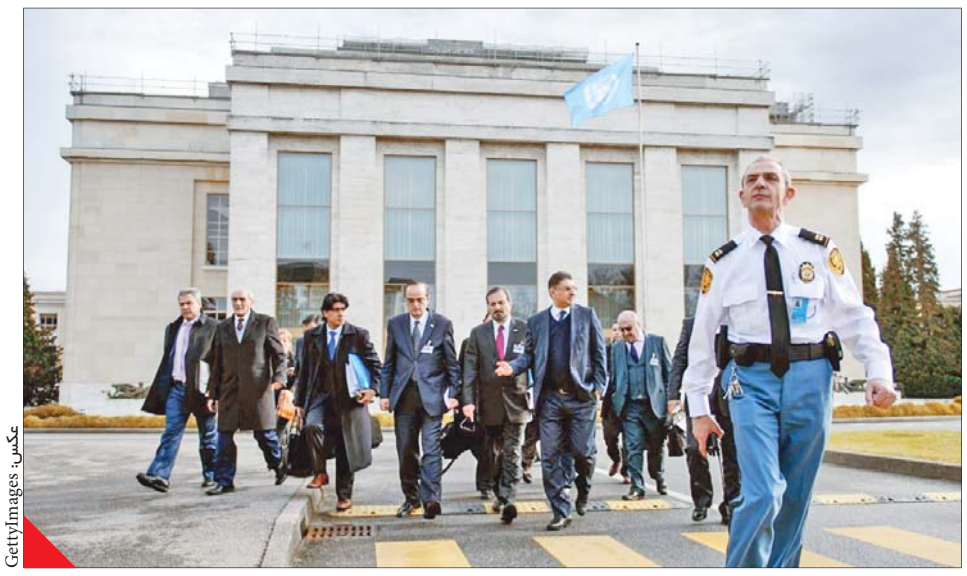
عکس: GettyImages

مذاکرات صلح سوریه به کلیدی‌ترین و حساس‌ترین بخش خود رسیده است: گفت‌وگو درباره انتقال قدرت. این بحث احتمالا اختلافات را افزایش می‌دهد و حتی به گفته برخی ناظران احتمالا ناکامی مذاکرات نیز در همین نقطه خواهد بود. در کنار گفت‌وگو بر سر مسایل سیاسی، مذاکره برای فراهم‌کردن شرایط به‌منظور رساندن کمک‌های بشردوستانه به شهر «حمص» نیز دیروز ادامه پیدا کرد. روز یکشنبه دولت سوریه به زنان و کودکان اجازه خروج از محله قدیمی حمص را که تحت محاصره است، داد. اما روز گذشته یکی از سخنگوهای مخالفان سوریه در گفت‌وگو با الجزیره گفت: «باید اجازه فرستادن کمک به حمص داده شود نه آنکه زنان و کودکان حمص را ترک کنند. اول باید کمک‌ها به حمص برسد؛ پس از آن زنان و کودکان می‌توانند اگر خواستند حمص را ترک کنند.» از دیگرسو نماینده سازمان ملل‌متحد اعلام کرد که دولت سوریه همچنین خواهان ارایه فهرستی از نام مردان غیرنظامی بالغی شده است که تمایل خروج از شهر را دارند. به گفته مقامات سوری این اقدام برای حصول اطمینان از این است که در میان آنها افراد مسلح مخالف دولت نباشد. در همین زمینه اخضر ابراهیمی تاکید کرد که مخالفان در جریان مذاکرات موافقت کرده‌اند تا اسامی افرادی که در بازداشت نیروهای مسلح مخالف هستند را به دولت ارایه کنند. این در حالی است که مقام‌های دولت سوریه اعلام کردند که تدابیر و تدارکات امنیتی برای ورود کاروان کمک‌رسان به شهر حمص همزمان با تداوم مذاکرات صلح در حال انجام است. مقام‌های ارشد دولت سوریه گفتند، به‌دنبال توافقات صورت‌گرفته در نشست سوییس، یک کاروان کمک‌رسان آماده ورود به شهر حمص سوریه است. منطقه قدیمی در مرکز شهر حمص از ماه ژوئن سال ۲۰۱۲ در محاصره شدید نیروهای حکومت بشار اسد است. به‌دلیل همین محاصره شدید، هزاران‌نفر در این منطقه از کمبود مواد غذایی و دارویی به‌شدت رنج می‌برند. همچنین دولت سوریه در طول مذاکرات دیروز اعلامیه اصول مذاکرات را ارایه کرد. بر اساس این اعلامیه جمهوری عربی سوریه کشور مستقل دموکراتی برپایه حکومت قانون و استقلال قوه‌قضاییه است و از وحدت ملی و تنوع فرهنگی حفاظت می‌کند. این اعلامیه همچنین افزود که سوری‌ها بدون هرگونه چارچوب تحمیلی یا مداخله خارجی دارای حق انحصاری برای انتخاب نظام سیاسی خود هستند. گزارش‌ها حاکی از آن است که احتمالا پیشنهاد دولت سوریه «دولت وحدت ملی» با حضور مخالفان و به رهبری اسد خواهد بود. با این حال مخالفان گفته‌اند حضور اسد در قدرت را نمی‌پذیرند. یکی از اعضای هیات اعزامی ائتلاف مخالفان سوریه به ژنو با ادعای اینکه بشار اسد تنها به ابقای خود در قدرت اهمیت می‌دهد اعلام کرد که هیچ پیشرفتی درخصوص محاصره حمص صورت نگرفته‌است.

توصیه پسر جمال عبدالناصر به اسد

در حالی که گفت‌وگوها برای تصمیم‌گیری درمورد دولت انتقالی و آینده سوریه در سوییس در حال برگزاری بود، عبدالحکیم عبدالناصر، پسر جمال عبدالناصر، رییس‌جمهور پیشین مصر در صفحه شخصی خود در پایگاه ارتباط اجتماعی فیس‌بوک اظهار کرد: خطاب به برادرم بشار اسد، رییس‌جمهوری سوریه می‌گویم که از خیانتکاران که پشتشان به آمریکا، شیطان بزرگ گرم است بیمی نداشته باش. تو در حال حاضر نماینده ملت و ارتش عربی متحد هستی. تو همان پرچمی را برافراشتی که جمال عبدالناصر از ۵۵ سال قبل آن را برافراشته بود. عبدالحکیم عبدالناصر از رییس‌جمهوری سوریه خواست تا «صلابت عبدالناصر» در سال ۱۹۵۶ و هنگامی که با انگلیس و فرانسه مقابله کرد را به کار برد.

آمریکا ارسال کمک‌های «غیرکشنده» به مخالفان سوری را از سر گرفت

همزمان با چهارمین روز مذاکرات «ژنو ۲» و پس از گذشت بیش از یک‌ماه از تصرف انبارهای شورشیان سوریه به‌دست شبه‌نظامیان افراطی که به قطع ناگهانی کمک‌های غرب به مخالفان سوری منجر شد، مقام‌های آمریکایی دیروز (دوشنبه) اعلام کردند که واشنگتن ارسال کمک‌های «غیرکشنده» به شورشیان را از سر گرفته است. به گزارش آسوشیتدپرس، منابع آمریکایی گفتند، تجهیزات ارتباطاتی و دیگر وسایل نظامی غیرکشنده تنها برای گروه‌های مخالف سوری میانه‌رو ارسال می‌شود. این اقدام، مخالفان سوری را تقویت و حمایت می‌کند. مخالفان پس از آنکه شبه‌نظامیان افراطی پایگاه‌هایشان در نزدیکی مرز ترکیه را که تحت کنترل یکی از رهبران مورد حمایت آمریکا بود، تصرف کردند، شاهد کاهش کمک‌های بین‌المللی بودند. البته می‌توان به این مساله به‌عنوان پاداش آمریکا به مخالفان سوری برای شرکت در مذاکرات صلح کنونی با دولت بشار اسد، رییس‌جمهوری سوریه در ژنو نیز نگاه کرد. از سوی دیگر ارتش رژیم اسراییل از درمان بیش از ۵۰۰ مخالف سوری در اراضی اشغالی خبر داد. «آفیخای ادرعی»، سخنگوی ارتش رژیم اسراییل با بیان اینکه بیش از ۵۰۰ مخالف سوری در اراضی اشغالی درمان شده‌اند، اظهار کرد: تل‌آویو دوست و دشمن خود را درمان می‌کند و این از «ارزش‌های انسانی در ارتش اسراییل است.»

مذاکرات صلح به پایان می‌رسد اگر...

عبدالله اوجالان، رهبر حزب کارگر کردستان ترکیه (پ‌ک‌ک) گفت: در صورتی‌که دولت آنکارا تنها به فکر پیروزی در انتخابات و درصدهایش باشد مذاکرات صلح با کردها به پایان خواهد رسید. او گفت: یک قانون اساسی دموکراتیک و ثابت شرط اساسی برای ادامه روند صلح است. (حریت)

خیز «السیسی» برای ریاست‌جمهوری

عبدالفتاح السیسی، وزیر دفاع مصر از مقام سرلشکری به مقام ارتشبدی ارتقا یافت. این در حالی است که احتمال نامزدی السیسی در انتخابات ریاست‌جمهوری قوت گرفته است. همچنین مخالفان «کودتای نظامی» با برگزاری تظاهرات در مناطق مختلف کشور خواهان سرنگونی «نظام کودتاچی» شدند. (الجزیره)

قصد جان من را دارند!

ادوارد اسنودن، مقاطعه‌کار سابق آژانس امنیت ملی آمریکا گفت: مقام‌های دولتی آمریکا قصد دارند تا مرا با خوراندن زهر یا شلیک گلوله به سرم بکشند. در گزارش وب‌سایت «بازفید» از قول یکی از مقام‌های پنتاگون آمده است: من عاشق اینم که گلوله‌ای را در مغز اسنودن خالی کنم! (خبرگزاری فرانسه)

تهدید حمله به تاسیسات هسته‌ای اوکراین از سوی مخالفان

پس از نرمش رییس‌جمهور مبنی بر پیشنهاد سمت نخست‌وزیری به یکی از رهبران ارشد مخالفان و عدم استقبال آن از سوی مخالفان، حالا موج جدیدی از تهدیدات در اوکراین شکل گرفته است. افراد ناشناس این بار تاسیسات هسته‌ای و برق این کشور را تهدید به حمله کرده‌اند. این تهدیدات در حالی است که احتمال اعلام حالت فوق‌العاده در کی‌یف قوت گرفته است. به گزارش اینترفاکس، سرویس امنیتی اوکراین در گزارشی که دیروز روی وب‌سایت خود منتشر کرد، اعلام کرد که تهدیدهای ناشناسی علیه نیروگاه‌های برق و اتمی این کشور وجود دارد که در صورت وقوع، پیامدهای ناگوار و وحشتناکی برای اوکراینی‌ها و کشورهای همسایه در پی خواهد داشت. در این گزارش آمده است: فعالیت‌های غیرقانونی برخی سازمان‌ها و شهروندان افراطی، اخیرا تنش‌ها را در این کشور افزایش داده است. این بیانیه همچنین روشن کرد که خسارت، نابودی یا تسخیر احتمالی این تاسیسات که برای اقتصاد اوکراین و دفاع از این کشور حیاتی هستند، با هدف تضعیف دولت، برهم‌زدن آرامش عمومی، ترساندن مردم و تاثیر بر تصمیم‌گیری مقامات کشور، بر اساس مواد ۱۱۳ و ۲۵۸ قانون این کشور، جرایم «خرابکاری و تروریسم» محسوب شده و تا ۱۵سال حبس به‌همراه خواهند داشت. نگرانی از این تهدیدات در حالی است که معترضان ضد دولتی یکشنبه عصر، ساختمان وزارت دادگستری در نزدیکی میدان استقلال کی‌یف را تصرف کردند. دولت اوکراین نیز هشدار داده است در صورتی که معترضان این ساختمان را تخلیه نکنند در کی‌یف حالت فوق‌العاده اعلام خواهد کرد. النا لوکاش، وزیر دادگستری اوکراین نیز اعلام کرده است که قصد دارد از شورای امنیت و دفاع ملی کشورش در صورتی که معترضان ساختمان مذکور را ترک نکنند، درخواست کمک کرده و از آنها بخواهد تا وضعیت فوق‌العاده اعلام کنند. وزیر دادگستری اوکراین همچنین گفت: ساختمان درست زمانی که آخرین متمم‌ها قرار بود به قانون تبدیل شوند، توسط معترضان تصرف شد. ویتالی کلیچکو، رهبر حزب مخالف اوکراین پس از تصرف ساختمان وزارت دادگستری به محل مذکور وارد شده است. بسیاری از دیپلمات‌های خارجی شامل سفرای کشورهای اروپایی، آمریکا و کانادا در میدان استقلال کی‌یف حضور یافته و با نمایندگان گروه رادیکالی «بخش حقوق» به گفت‌وگو پرداختند. دیپلمات‌های خارجی به این مساله اشاره کردند که معترضان در مرکز کی‌یف خطرناک نیستند و به دنبال احقاق حقوق خود هستند. همچنین یکی از اعضای پارلمان اوکراین از حزب حاکم «مناطق» گفت: مخالفان اوکراینی هیچ عقیده‌ای برای پایان دادن به بحران موجود ندارند. همچنین وزارت کشور اوکراین، یکشنبه در بیانیه‌ای اعلام کرد: در مجموع ۳۱۱ افسر پلیس در جریان آشوب‌های کی‌یف زخمی شدند که ۱۱۸نفر از آنها به‌خاطر جراحات وارده به سرشان در بیمارستان بستری شدند. اما پیشنهادهای رییس‌جمهور اوکراین هم نتوانسته مانع تظاهرات شود. ناکافی خواندن پیشنهادات ویکتور یانوکوویچ از سوی مخالفان در حالی است که اعتراضات به شرق آن کشور، جایی که حزب حاکم و هواداران دولت به‌طور سنتی از پایگاه اجتماعی و سیاسی مستحکمی برخوردارند، کشیده شده است. در شهرهای زاپوریژیا و دنیپروپتروفسک پلیس به سوی معترضان گاز اشک‌آور شلیک کرده است و در شهر دنیپروپتروفسک، شبه‌نظامیان هوادار دولت نیز در حمله به معترضان شرکت کرده‌اند.

قانون اساسی «تونس» تصویب شد

اولین قانون‌اساسی تونس بعد از سقوط زین‌العابدین بن‌علی، دیکتاتور پیشین این کشور به تصویب مجلس رسید. مجلس تونس این قانون را با اکثریت قاطع ۲۰۰رای از ۲۱۶رای تصویب کرد. گرچه به گفته مصطفی بن جعفر، رییس مجلس تونس این قانون کامل و ایده‌آل نیست، اما برسر آن اجماع وجود دارد. به گزارش آسوشیتدپرس نمایندگان مجلس روز جمعه پس از آن بر سر متن قانون‌اساسی به توافق رسیدند که حزب حاکم النهضه در چند مورد از اختلافات مصالحه کرد و ازجمله چند ارجاع به قانون شرع را حذف کرد. متن قانون اساسی حق آزادی عبادت را به رسمیت شناخته ولی درعین حال اسلام را دین رسمی معرفی کرده است. سیاستمداران تونس امیدوارند تصویب این قانون اساسی پیامی از ثبات را بعد از چند ماه رویارویی اسلامگرایان و سکولارها منتقل کند. در همین حال مهدی جمعه، نخست‌وزیر تونس، دولت تازه‌ای را تشکیل داده است. کابینه جمعه عمدتا از چهره‌های مستقل و تکنوکرات تشکیل شده و انتظار می‌رود تا زمان انتخابات اداره کشور را در دست داشته باشد. با این حال هنوز روزی برای برگزاری انتخابات تعیین نشده است. جمعه در حال حاضر رهبری دولت موقت غیرحزبی تونس را تا برگزاری انتخابات تازه برعهده خواهد داشت. مهدی جمعه تعداد پست‌های وزارتی را کاهش داد به طوری که دولت جدید شامل تنها ۲۱ وزیر و هفت دفتر دولتی است و لطفی بن جدو، وزیر کشور دولت پیشین در سمت خود باقی می‌ماند. جمعه گفت: قصد داشتم برخی وزرای استعفا داده را در قدرت نگه دارم اما پس از آن تصمیم گرفتم تیمی جدید معرفی کنم. اوایل ماه جاری علی العریض، نخست‌وزیر تونس و عضو النهضه از قدرت کناره‌گیری کرد و مهدی جمعه جایگزین او شد.

نگاه بیرون

مصاحبه با الکساندر مرکوریوس روزنامه‌نگار روسی

مخالفان در کنترل رهبرانشان نیستند

RT

راشاتودی: اپوزیسیون اوکراین می‌گوید امتیازات بیشتری از دولت می‌خواهد. به‌نظر شما می‌تواند این امتیازها را بگیرد؟

چیزی که معترضان می‌خواهند فراتر از امتیاز است. آنها سقوط و تسلیم کامل دولت را می‌خواهند. آنها می‌خواهند رییس‌جمهور استعفا دهد و انتخابات جدیدی برگزار شود، همچنین انتخابات پارلمانی که در آن مخالفان دست بالا را داشته باشند.

دولت اوکراین و مخالفان توافق کرده بودند خیابان‌های کی‌یف خلوت شود ولی این اتفاق نیفتاد. به نظر شما رهبران مخالفان معترضان را تحت کنترل دارند؟

آنها نمی‌توانند معترضان را کنترل کنند. اگر به یکشنبه پیش بازگردیم که در آن روز بعد از اینکه رهبر اپوزیسیون سخنرانی عمومی کرد، معترضان به سمت پارلمان و ساختمان‌های دولتی راه افتادند. کیلیچکو سعی کرد جلوی آنها را بگیرد ولی نتوانست. او نمی‌توانست جمعیت را کنترل کند. این اشکالی اساسی است. زیرا او هرگاه با دولت مذاکره و توافق می‌کند، به محض بازگشت به میدان استقلال همه توافقات به هوا می‌رود. چون مردم به او گوش نمی‌کنند

در همین حال، اتحادیه اروپا فشار بیشتری بر اوکراین وارد کرده و شولتز، رییس پارلمان اروپا دولت اوکراین را تهدید به تحریم کرده است. اتحادیه اروپا چقدر می‌تواند چنین تهدیداتی را عملی کند؟

فکر نمی‌کنم بتواند چنین کاری کند. در خود اتحادیه اروپا اجماعی بر سر تحریم اوکراین وجود ندارد. آدم‌های سرسختی مثل شولتز هستند ولی کمتر کسی در اتحادیه با او موافق است.

به‌نظر می‌رسد دولت به‌شدت برای راضی‌کردن معترضان تلاش می‌کند. به‌نظر شما این تلاش‌ها بر دید اتحادیه اروپا درباره تنش‌های اوکراین تاثیرگذار است؟

فکر نمی‌کنم. دید بد اتحادیه اروپا نسبت به دولت اوکراین خیلی وقت پیش شکل گرفته است. آنها بی‌توجه به اینکه منشاء خشونت‌های خیابانی کجاست، تنها دولت را ملامت می‌کنند.